Datum staf

Onderwerp

Voortgang programma vreemdelingen

Gevraagde beslissing

- Kennisnemen van de voortgang van het programma vreemdelingen

Korte toelichting op de gevraagde beslissing (denk aan o.a. historie, bestuurlijke context en inhoudelijke onderbouwing)

Het programma vreemdelingen is gebaseerd op het inititiatiefvoorstel van Groen Links en de daarop volgende bestuurlijke reactie. De hoofdpunten zijn:

1. het tegengaan van verblijf op straat en het voorkomen van illegaliteit
2. het bieden van perspectief, gericht op toelating of terugkeer
3. samenwerking met het Rijk

en dit te bereiken door:

- het inrichten van een vreemdelingenloket en het delen van kennis
- een casusoverleg Perspectief Ongedocumenteerde Amsterdammers
- hervestiging en vertrek via het bieden van opvang en activerende begeleiding aan kwetsbare personen en degenen die werken aan terugkeer.

Voor de realisatie van het programma is € 1,7 miljoen beschikbaar. De middelen voor het Fonds Gevolgen Vreemdelingenwetgeving zijn hierin opgenomen.

<u>Realisatie</u>
De eerste stap is het opstellen van een uitvoeringsplan om bovenstaande te concretiseren. Daarvoor is een structuur ingericht van werkgroepen, waarbij per werkgroep maatschappelijke organisaties én de gemeente zijn betrokken. Voor het bewaken van de samenhang én de inhoudelijke en financiële kaders is er een coördinatiegroep o.l.v. de gemeente.
Bij de uitwerking wordt een koppeling gemaakt met elementen uit de Wmo:
a. in soorten voorziening: van algemeen toegankelijke voorzieningen naar maatwerkvoorzieningen, waarvoor toelatingscriteria gelden.
b. in beslismodel: eerst onderzoeken wat iemand zelf kan en wat met hulp van sociale netwerk, pas daarna ondersteuning van zo licht mogelijk als kan naar maatwerk waar nodig.

1 april is het uitwerkingsplan gereed en kan de implementatie starten (zie memo voor uitgebreide toelichting). Per 1 juli zijn de voorzieningen operationeel maar het totale programma zal in de daarop volgende 1,5 jaar tot goed werkend systeem doorontwikkeling nodig hebben (o.a. door ketenaanpak, regie en monitoring)

Wat gebeurt er nu?
Inmiddels vinden al voorbereidende werkzaamheden plaats:

1. de uitvoering van het fonds gevolgen vreemdelingenwetgeving betreft tijdig en zorgvuldig afhandelen van aanvragen. Dit proces is ondergebracht bij afdeling Zorg van OJZ, maar loopt nog niet soepel. Gesprek over verbetering is gaande.
2. Verrichten van uitkeringen: onderzoek naar alternatieven, omdat de Diaconie dat niet langer meer wil doen. In onderzoek zijn routes via DWI of de Gemeentelijke Kredietbank. Het kostenaspect speelt daarbij een rol.. Organisaties krijgen nu geen vergoeding voor beheer en administratie, dit is niet houdbaar (gezien ook reactie van Diaconie)
3. Onderzoek naar locatie vreemdelingenloket: hiervoor zijn besprekingen gaande met afdeling Zorg en Blijfgroep, om het leegstaande Steunpunt Huiselijk Geweld aan de Weesperzijde in gebruik te nemen. De voorzieningen en de locatie zijn uitstekend, en het pand kan snel, uiterlijk 1 april, in gebruik worden genomen. Maar het pand is te groot en te duur (ca. €20.000 boven begroot budget). Alternatieven die nog onderzocht worden zijn: het onderbrengen van functies t.b.v. vreemdelingen (bijv. leslocatie) waardoor huuropbrengsten stijgen. Als dat niet haalbaar is, alsnog op zoek naar goedkopere en kleinere locatie.
4. Voorbereiding subsidieverlening aan uitvoerende organisaties (ASKV en Bridge to Better). Met hen zijn inmiddels afgesproken dat ze subsidieaanvragen indienen, deels voor financiering met terugwerkende kracht tot 1 januari (MOO, al bestaande voorziening), deels vanwege financiering van nieuwe diensten (ASKV en Bridge to Better)

Knelpunten/Risico's
Knelpunten zijn gelegen in:
Huisvesting

- Het vinden van geschikte én betaalbare huisvesting voor de personen die onderdak vinden bij MOO (ernstige psychiatrische problematiek). De huidige huisvesting verdwijnt per juli a.s. Een leegstaand verzorgingshuis o.i.d. zou een mooie optie zijn (alsnog de Walborg?)
- Het vinden van huisvesting voor personen die willen terugkeren, hiervoor is alternatieve huisvesting nodig, omdat voorraad sociale huurwoningen al onvoldoende is voor rechthebbenden woningen bij rechthebbenden al veel te groot is.
- Er zijn vanuit de gemeente nog geen acties ingezet voor deze huisvesting, maar dat krijgt nu wel hoogste prioriteit. BM kan, als dit niet vlot gaat of vanwege conflicterende belangen met andere dossiers (wonen) zijn invloed aanwenden.

Financiering

- De financiering is krap, omdat verschillende posten niet begroot zijn. Er is geen rekening gehouden met eventueel hogere huisvestingskosten, met kosten van casusoverleg en beheer van het fonds en met eventuele kosten van bewaking. Verder is de ziekenboeg groter dan bij berekening. Een meevaller is er ook, vanwege een rijksbijdrage aan MOO, dalen de kosten voor de gemeente met 150.000.

- De verwachting is dat financiële problemen pas in 2016 echt zichtbaar worden, omdat in 2015 het programma nog niet volledig draait. Dan zullen keuzes nodig zijn om ofwel het aantal opvang- en begeleidingsplaatsen te verminderen ofwel de raad om extra budget te vragen. Niettemin blijft het streven de opdracht binnen de € 1,7 miljoen te realiseren.

Potentiële groei:

- Het aantal asielzoekers neemt in rap tempo toe en daarmee ook de kans op een toename van ongedocumenteerden. Daarnaast kan de aanwezigheid van voorzieningen in zichzelf een aantrekkende werking hebben. In de scenario's is geen rekening gehouden met groei, noch hoe met tekort om te gaan. Dit is een aandachtspunt.

Te verwachten discussiepunten n.a.v. de opbrengst van de werkgroepen:
Bij de uitwerking van het programma dienen zich potentiële discussiepunten aan:

- onenigheid over de (sub)doelgroepen: met name begeleiding aan mensen die juridisch kansrijk zijn. Het initiatiefvoorstel is daarin ruimer dan de bestuurlijke reactie en noemt deze groep expliciet.
- moment van aanbieden begeleiding overdag: dit geldt met name voor personen die in feite moeten vertrekken maar daar mentaal niet aan toe zijn (n.b. dit geldt niet voor die-hards). Motiverende begeleiding moet dan vooraf gaan aan een terugkeertraject. Hierin gaat het GL-voorstel ook verder dan de bestuurlijke reactie.

Stukken

Meegezonden stukken: Memo voortgang programma vreemdelingen

Behandeling in

∆-overleg / B&W / Cie. AZ / Raad

Svp data vermelden: Indien gewenst memo in cie. AZ op 19 maart 2015

Wijze van voorbereiding

Intern overleg / uitkomst: - n.v.t.

Extern overleg / uitkomst: - n.v.t.

Financiele toelichting: Voor de realisatie van het programma is € 1,7 miljoen beschikbaar binnen de begroting Zorg.

Voorlopige uitgaven in het kader van het programma in 2015

1.	Bevoorschotting 1e halfjaar 2015 voor uitkeringen van het FGV:	€ 200.000
2.	Huisvesting kwetsbare personen ASKV:	€ 50.000
3.	Personele ondersteuning	€ 150.000
4.	Ziekenboeg (1e maand)	€ 8.000

Voorlichting en Communicatie

n.v.t.

Portefeuille 9
Agendapunt A0

Staf BM-OOV

Behandelend ambtenaar Naam: [redacted] toestelnummer: [redacted]

Paraaf teamhoofd: Naam: [redacted] paraaf: